

ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਤੁੰਗਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੰ: ੧

ਲਖਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੰਦੂਲ ਦੇਸ ਨੂੰ
ਜਿੱਤਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ।

ਦੂਜਾ ਅੱਧ ।

ਕ੍ਰਿਤ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ,

ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ।
(ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਐਬਟਾਬਾਦ ਹਾਈ ਸਕੂਲ
ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਲਾਹੌਰ ।
ਐਡੀਟਰ ਡੇਲੀ ਟਾਈਮਸ ਤੇ ਪਾਈਸ ਪੇਪਰ,

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਨੇ ।

ਮਿਲਨ ਦਾ ਪਤਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਘਰ ਰਾਮ ਗਲੀ
ਲਾਹੌਰ ।

ਦੂਜੀ ਵਾਰ ੧੫੦੦] (ਸੰਨ ੧੯੨੯) [ਮੁੱਲ ੧।।

ਮਰਕਨਟਾਇਲ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਬਾਬੂ ਗੋਪਾਲਦਾਸ ਮੈਨੇਜਰ
ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਛਪਵਾਈ ॥

ਲਖਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੰਦਾਲ ਦੇਸ ਨੂੰ
ਜਿੱਤਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ।

ਦੂਜਾ ਅੱਧ ।

ਕ੍ਰਿਤ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ,

ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ।

(ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਐਬਟਾਬਾਦ ਹਾਈ ਸਕੂਲ
ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਲਾਹੌਰ ।

ਐਡੀਟਰ ਡੇਲੀ ਟਾਈਮਸ ਤੇ ਪਾਈਸ ਪੇਪਰ,

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਨੇ ।

ਮਿਲਨ ਦਾ ਪਤਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਘਰ ਰਾਮ ਗਲੀ ਲਾਹੌਰ ।

ਸੰਨ ੧੯੨੮

ਦੂਜੀ ਵਾਰ ੧੫੦੦]

[ਮੁੱਲ ੧।।]

ਮਰਕਨਟਾਇਲ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬੂ ਗੋਪਾਲਦਾਸ
ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਛਪਵਾਈ ।

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ

ਲਖਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੰਦਾਲ ਦੇਸ ਨੂੰ
ਜਿੱਤਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ।

ਦੂਜਾ ਅੱਧ ।

ਕ੍ਰਿਤ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ,

ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ।

(ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਐਬਟਾਬਾਦ ਹਾਈ ਸਕੂਲ
ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਲਾਹੌਰ ।

ਐਡੀਟਰ ਡੇਲੀ ਟਾਈਮਸ ਤੇ ਪਾਈਸ ਪੇਪਰ,

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਨੇ ।

ਮਿਲਨ ਦਾ ਪਤਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਘਰ ਰਾਮ ਗਲੀ ਲਾਹੌਰ ।

ਸੰਨ ੧੯੨੮

ਦੂਜੀ ਵਾਰ ੧੫੦੦]

[ਮੁੱਲ ੧।।]

ਮਰਕਨਟਾਇਲ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬੂ ਗੋਪਾਲਦਾਸ
ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਛਪਵਾਈ ।

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ

22-32
4
18265
Introduction to the 2nd Edition.

Eight years have passed since the first edition of this half was given to the public. Marvellous changes have since taken place in the realm of Panjabi literature. Thousands of Panjabi hearts, who never felt sympathy for their mother tongue before, are now staunch advocates of its inherent beauties. A Provincial Panjabi Sabha for the advancement of its cause has already come into existence. Learned committees have met and decided upon certain important points of orthographical uniformity. Grammatical technique has also been decided upon; and above all recommendations have been secured from the educational authorities that Panjabi may be adopted as a medium of instruction in primary schools in certain parts of the Province. Apart from this the numerous magazines and weekly papers, which have come into existence during these eight years, also point to that wave of renaissance which marked the birth of Lakshmi Devi in 1920. I am glad to state that the first half of this poem has already gone into third edition and though the second half has travelled to its admirers, at quite a snail's pace, it has sufficiently fascinated one and all who happened to read it. Where is the boy or girl in this Land of Five Rivers who began to read it and left it without finishing? The author has recited it several times to his friends in the villages and all of them felt so much interested in it, that they wanted to hear it again and again. Thus elated with unprecedented success he once again requests his Panjabi bretheren to cooperate with him in the achievement of his object, namely, of showing to the world that Panjabi is not at all a dialect of the vulgars but a language of the civilized.

Ramgali:

Lahore, dated, 23-10-28.

KRIPA SAGAR.

9

191

॥ ਪ੍ਰੀਛਾ ॥

ਰੂਪ ਚੜ੍ਹੇ ਗੁਲਾਬ ਤੇ ਤਦੋਂ ਭਾਰਾ, ਜਦੋਂ ਖਿੜਨ ਲੱਗਾ ਡੋਡੀ
ਪਾੜਦਾ ਏ। ਪੱਤੇ ਸਬਜ਼ ਤੇ ਚੀਕਣੇ ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਨੇ, ਗਿਰਦੇ
ਲੁੰਈਂ ਕੰਡੇ ਢੰਗ ਵਾੜ ਦਾ ਏ ॥ ੧ ॥

ਪਰਖੀ ਜਾਏ ਮਨੁਖ ਦੀ ਸਾਰ ਓਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਦੁੱਖ ਆਕੇ ਸਾਣ
ਚਾੜ੍ਹਦਾ ਏ। ਜੇਕਰ ਕਰੇ ਉਦਮ ਈਸ਼ਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਸੂ, ਪਰਬਤ
ਜੜ੍ਹੋਂ ਚਾ ਪੁੱਟ ਉਖਾੜਦਾ ਏ ॥ ੨ ॥

ਸ਼ੇਰ ਨੱਸ ਜਾਸੂ ਜਦੋਂ ਵਧੇ ਔਗੇ, ਹਾਥੀ ਖੌਫ ਤੋਂ ਚੀਕ
ਚਹਾੜਦਾ ਏ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰਾ ਰੋਕ ਨ ਉਦਮੀ ਨੂੰ, ਬਦਦਾ
ਸੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਤੀਲਾ ਨਾੜ ਦਾ ਏ ॥ ੩ ॥

ਸੁੱਘੱਟ ਆਨ ਪਵੇ ਸੱਚੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਜੇ, ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪੇ
ਦੁੱਖ ਟਾਲਦਾ ਏ। ਭਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜ ਓਹ ਫਿਰੇ ਭੌਂਦਾ,
ਕੱਲਾ ਕੋਈ ਨ ਓਸਦੇ ਨਾਲਦਾ ਏ ॥ ੪ ॥

ਭਾਵੇਂ ਆਸਰਾ ਛੰਨ ਨ ਟੱਪਰੀ ਦਾ, ਦੇਸ਼ ਓਪਰਾ ਓਪਰੀ
ਚਾਲਦਾ ਏ। ਬੱਦਲ ਦੁੱਖ ਹਨੇਰ ਘੁੱਪ ਘੇਰ ਘੱਤਨ, ਭੋਜਲ
ਨਜਰ ਆਵੇ ਪਾਯਾ ਕਾਲਦਾ ਏ ॥ ੫ ॥

ਜੇਕਰ ਡਾਢ ਪਰ ਓਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ, ਵੇਖੋ ਰੰਗ ਓਹ ਅਜਬ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.